

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetuse ja talituse: Tallinn, Lai t. 39/41. Postkast 70. Telefon 9-28. ☎ Tellimise hind: aasta peale 700 marka, kuu peale 60 marka.
Eesti Spordileht ilmub iga neljapäev.

VII. aastakäik.

Reedel, 30. juulil 1926. a.

VII. aastakäik.

Internatsionaalidest ja skandaalidest.

Vaikeses perekonnas on sündinud skandaal. Oli nii mugav ühelt rahuldavalt kaotuselt teisele rännata, ja nüüd korraga tuli kaotus, mis ühtki hinge enam ei rahulda, üks kirub ühte, teine teist. Täielik paanika. Kelle süü? Kes on süüdlane? — kõlavad ärritatud hääled. Ja süüdlaste otsimine on käimas.

„Päevaleht“ peab süüdlaseks kes meeskonna moodustamise ja treeningu eest ei olevat hoolitsetud.

„Postimees“ paneb selle samuti puuduliku treeningu arvele, kuid „Kaja“ näeb võimaliku kaitsesinglina ainult Pihlakat backina, kes kõik vaenlaste nooled oleks tõrjunud ja küsib, mitu väravat oleks jäänud siis tulemata, kui Pihlak oleks seisnud Matišeni asemel. Kuna „Kaja“ ise oma küsimust aga vastata ei suuda, ei jõua seda vist teisedki teha.

„Rahvaleht“ süüdistab juhtivaid orgaane, kes pole mõistnud meeskonnas meeleolu luua.

„Vaba Maa“, kes enne võistlust matusekellasisid helistas internatsionaalidele, seletab, et seda olevat tehtud ainult rahva ja ajakirjanduse huvides. Edaspidi soovivad lihtsurelikke enam mitte oma nina „asjatundjate“ kokaraamatasse toppida, vaid ainult maitsta ja vaikida.

Spordilehel on siiski julgust pakutavat söögisedelit veidi oma prilli läbi veel vaadelda, kuna meenüü juba täieliku düsenteeria laudkonnas on esile kutsunud, ja produktide keldrist kõva hallituse leitsak ninasse hakkab.

Õnnetult möödunu oli järjekorralt 24 maavõistlust Eestile. Neist on võite 5, viike 5 ja kaotusi 14. Väravate kogusumma on Eesti kahjuks 28:63, ehk ümmarguselt 1:3 iga võistluse kohta. Seitsme suve jooksul on Eesti rahvusmeeskonnast läbi käinud 37 mängijat, kellest 27 praegu aktiivsete hulka kuuluvad. Neist on veel 11 meest sarnaseid, kes praegu rahvusmeeskonda moodustavasse kontingenti ei kuulu, nii et viimane tegelikult ainult 16-mehelise tsunfti monopol on. Need on n. n. internatsionaalid, keda kui pühikutena vaadeldakse. Mõni neist on teinud 20, mõni 19 ja mõni 18 maavõistlust, nii et maavõistluste pidamist nende professionina tuleb vaadelda. Nende professioni edukust on raske kindlaks määrata. Kui löödud väravate arvu selle moodupuus võtta, siis on Üpraus 20 maavõistlusest löönud 7 väravat, Ellmann 13-nel 2, Joll 13-nel 2, Paal 16-nel 2, Väli 11-nel 1, Kihlefelt 8-l ühtki, E. Maurer 6-l ühtki jne. Erilist väljapaistvust ei võiks selle järel ühelegi neist tembeldata ja kõige suurem huvi peaks asjaomastel valitsemal rohkem lubavate meeste otsimiseks. See soov tõusiski „rahval ja ajakirjandusel“ enne viimast võistlust esile, kuna

terve tänavuse suve on näha olnud noori poisse, kes veerandsajakordsete kuivaltistuvate internatsionaalide kõrval on löönud oma kaks ja kolm väravat järjekindlalt võistluse kohta.

Põrgati aga raskustega kokku. Internatsionaalide ametiühisus on jõudnud ennast juba sedavõrd „klassiteadlikuks“ arendada, et ta ühtki väljasttulijat ei tunnusta ja maavõistluste töö

peab siis omavahel nõu, annab viimaks valitute nimed erilistele heerolditele väljakuulutamiseks, sügav imetus ja aukartus valitseb kõigi ümberseisjate nägudel, mõnel läigib pisar silmas. Halleluuja! Kärjeleissoon!

Eeltoodu on kõik väga kena ja mugav, — kuid tal ei ole vähematki tegu spordiga. Sport, kuriloom, on näed' niisugune asi, mis arvestab ainult kuivade numbritega ja sentimeetritega, rikub kõigemugavamad olukorrad ja tsunftitraditsioonid. Nurka mees, kes mõõtu välja ei anna, töökvantumi saavutada ei suuda! See oli ka „rahva ja ajakirjanduse“ lipukiri enne Rootsi-Eesti maavõistlust. Kuid tõtsiks jooksid need pealetungijad oma odad! Oli küllalt pikka meelt ja kannatust internatsionaalide tsunftil ühes oma sõpradega, et oma traditsioonidele truuks jääda, ja kui viimaks rahva nõue juba sedavõrd tungivaks sai, et piinlik vaikus tekkis hosianna-lauljate kooris, siis otsustati 12-dal tunnil serveerida sarnane roast-beef, milles nōri-ses „värsket veri“. See kanti siis sedavõrd palavalt lauale, et kokad ja laudkond ühiselt sõrmed-suud põletasid ja vanduma pistsid. Oli skandaal lahti!

Kuigi mõnigi mees praegu teisi parastades enesele lohutust otsib, on üldiselt siiski veendumusele tulnud, et umbse jalgpalli-õhkkonda on ventilaator pandud ja läbi lahtuva leitsaka asjade kontuurid on reljeefsemat kuju omandamas. Juba nähakse meie olukorra armetust ja imestamisväärsust vastutustunde puudust, mis jalgpalli maavõistlust võttis kui jalutuskäiku Piritale. Võta aga komps kaenlasse ja mine, eks siis vaata, mis edasi saab! Rootslased pidasid seda uskumatuks ja isegi halpivaks kehtendamiseks, kui neile teatati Tallinna saabumisel, et Eesti meeskonna koosseis ei ole veel teada ja samuti ühtki tema treeningu tagajärge.

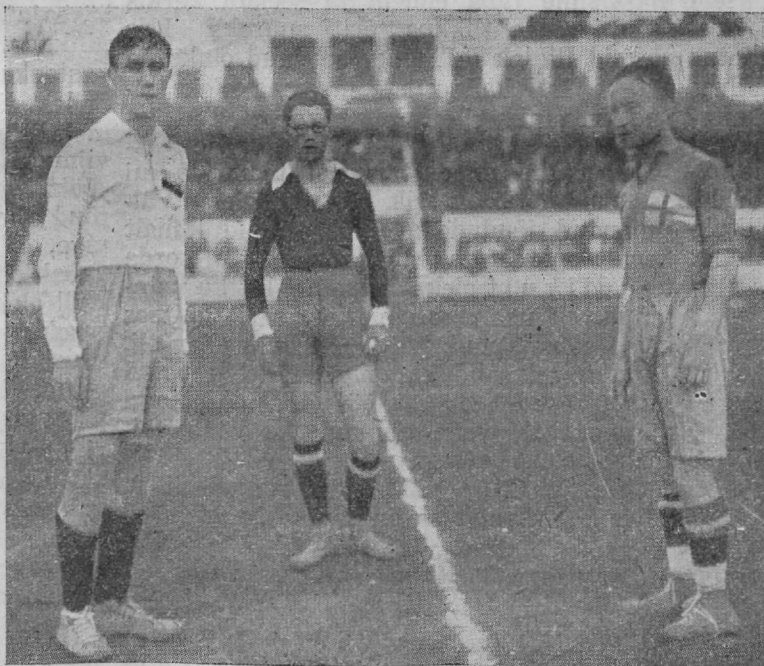
Pagana salakavalad mehed need eestlased — mõtlesid nad, sama kui soomlased enne olümpia mängu, kes oma treeningut suurimas saladuses peavad. Kui neile aga asja tõelikkus teatavaks sai, tundsid rootslased endid haavatutena, see oli ju nende alahindamine.

Sellele sobis veel hästi müüt aeroplaanidest, kes rootslastele pidid abiväge tooma, et meie internatsionaalidele suuta vastu panna!

Mis on siis käesoleva kirjutuse moraal?

Et ometigi ka meie jalgpallis sportlised printsiibid maksvusele pääseksid, mehi nende tõeliku väärtuse ja saavutusvõime järel hindama hakataks, tsunftitraditsioonidest loobutaks, distsipliin ja treening jalule seataks. Muidu uuristab jalgpallilohe kiirelt virtsase haju ja veeretab sinna kogu Eesti veerandsaja-aastase spordikultuuri.

E. Spordilehe foto.

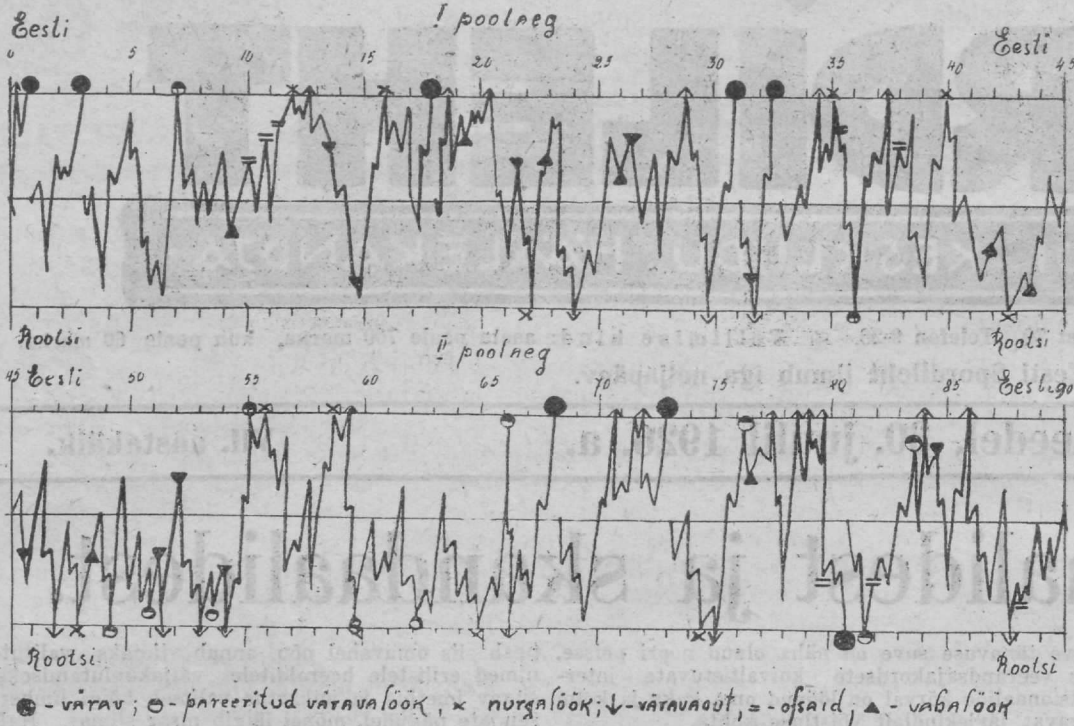
Traagilise sündmuse eel.

Kaptenid Rein ja Svensson ning erapooletu Kruminsh väljapoolte määramisel.

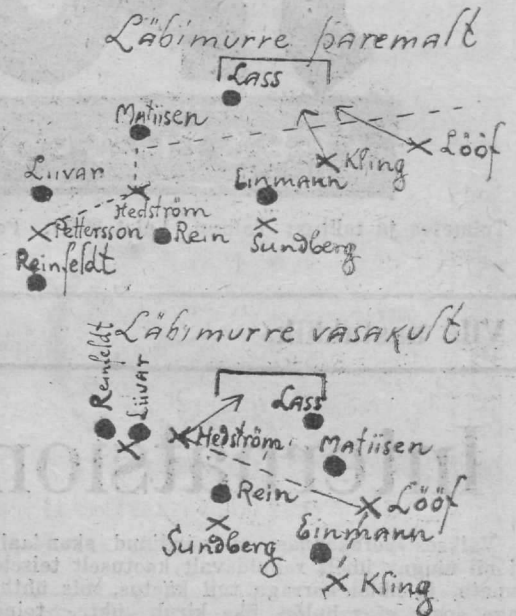
täielikult omavahel, sobiva panketi ja korraliku päevaraha eest ära õiendab. Täiesti ülearuseks on muutunud tema juures treening-, vanad vilunud poisid kõik, käinud Budapestis ja Pariisis, Berliinis ja Stokholmis, kõik naljad nähtud, kõik tükiid tehtud. Kui mõni just õpetaks, kuidas palli saaks nii vastase väravasse viia, et käsi ei maksa püksitaskust välja võtta, siis võiks ju proovida. Muidu ei tasu vaeva!

Ei ole kõrgemat võimu Eesti jalgpallis kui internatsionaalid. Kui vastased Leedust või Rootsist on juba kohale sõitnud, siis teevad jalgpallijuhid internatsionaalidele sügava kummarduse ja küsivad: „Keda käsete, meie spordi hiilgus ja uhkus, uute loorberitega ehtida, kelle nime veel kord kuldsete tähtedega internatsionaalide tahvlile rajuda.“ Internatsionaalide ametiühisus

Rootsi-Eesti taktilisest küljest.

meele jäid. Peale mõningate eelkäikude kujunes vägede seisukord sarnaseks:

Rootsi-Eesti mängu on pea kõik aja-lehed arvustanud üksikute isikute näol, oleks see seal olnud ja see seal, siis oleks kõik kõigiti korras olnud. See on meie arvates siiski kergemeelsete enesepete. Viga seisis sügavamal.

Inimmaterjal oli küll kõige kohasem võistluseks välja valitud, kuid nende ülesanded ei olnud küllalt selged ja tööjaotus otstarbekohane. Just enne maavõistlust tõi E. Spordileht O. Nerzi kirjutuse kaitsjate mängust ja kel sedavõrd külmaverd jätkus võistluse palavikus, et kriitilise pilguga võistlusvälja situatsioone vaadelda, nägi seal suurimaid eksimisi jalgpallitaktika vastu. Tavaline olukord oli järgmine:

Suurelt vaba oli Lööf, meeskonna kar-detavaim forvard, kelle kannul ainuüksi oleks pidanud Einmann istumagi. Nüüd oli tal alati kõige toredam tsenderdamine vaba, kuna siis selle järele kõik ummis-jalu jooksid. Hedströmi soodustatavust märkisime juba enne ja seeläbi kerkis tema hädaohtlikkus eriti suureks. Kas oleksid Pihlak ja Tipner suutnud olukorda päästa, kui kaitsesüsteem sama oleks olnud, on muidugi suurelt küsitav. Tõenäolik on, et mitte. Edukaks taktilise vast-tase tõrjumiseks on tarvis süsteemi, ja kui see puudub, jääb isik kõrvalasjaks. Väl-japandud jõududega oleks võinud küllalt kenalt opereerida, kui käitse 2-3 korda teadlikult oleks omavahel kokku män-ginud. Vormivigu, peale Lassi, kaitses silma ei paistnud, kel tõesti halb päev oli. Kuid teisalt olid ka enamisti kõik pallid nii suurest lähedusest löödud, et paremalgi väravavahil nende tõrjumiseks vähe voi-malust oleks jäänud.

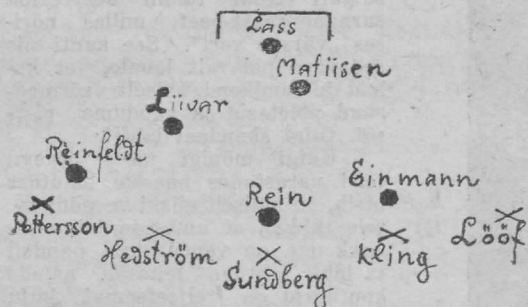
Siinkohal on näidatud umkaudselt 3. ja 4. värava löömise tingimused, nagu need

Mis puutub Eesti edurivisse, siis män-gis ta liiga kokkusurutult. TJK kesktrio, nagu see tal halvaks kombeks sagedasti on, jooksis palli järel liialt puntras. Kuna half-backid võrdlemisi taha hoidsid, tuli ääreaajatel palli saamiseks keskväljale nihkuda, mis terve edurivi umbkotti ajas, vastaskaitsest hõlpsalt haaratavaks tegi. Sellest läbiraiumiseks oleks Ellmanni ase-mele läinud tarvis jõulisemat meest. Kuna viimane aga veel ainult lühidate kõrvale-söötudega läbi ajas, oli edurivi liikumis-jõud täielikult kadunud. Ka oli Reini suur viga, et ta pea ainult kesktrio söötis ja vabaltki vahel seisvad ääremehed unustas. Küll oleks vahel ära kulunud „õhu puhas-tuseks“ keskpoolkaitsja kaugelöök, mis edurivit haarava raudvõru oleks võinud puruks käristada!

Kokkuvõttes oli meie meeskonna suu-rim nõrkus taktikas. Füüsiline kondit-sioon paistis kõigil rahuldavana ja kadus vaid osalt ostarbetusse töösse. On kindel, et meie rahvusmeeskonnal muidu mingid väljavaated ei avane, kui ta vähemalt üks kordki nädalas taktilist õppust ei pea.

Palli liikumise joonistust vaadeldes ei saa Rootsi ülekaalu väljal suureks pidada, võib isegi väikest Eesti paremust märkida, mis ligikaudselt pallivalitsemises 48:42 Eesti kasuks oleks. Ka on küllalt atake Rootsi väravale, kuid nende hädaohtlik-kuse hävitas meie edurivi üksteise mitte-tundmine.

Nurgalöögid olid tasakaalus 6:6, värav-vaute Eesti poolel 16, Rootsi poolel 10, ofsaid 5:3 Eesti heaks, vabalööke 10:8 Eesti heaks. Väravalööke tõrjus Lass 5 ja Norrby 7.

Matiisen seisis seal backi reservis, kuid osalt ka Liivar, kes täielikult ei äärt ega sisemist ei võtnud, vaid Reinfeldti taga luuras ja selle ebaõnnestumisel tööle rakendus. Tihti sattusid nad siis Rein-feldtiga kokku ja takistasid üksteist. Si-setrio taltsutamiseks olid Rein ja Ein-mann kusjuures Hedström väga vaba oli ja õige takistamatult opereeris. Tema lä-bimurdel jooksis Matiisen vastu, kuid selle söödu läkitades paremale äärele, olid seal enamisti vabalt platseerinud Kling ja Lööf, kelle vahel Einmann peatult askeldas.

Spordiäri RESEV-RESEL

Tallinn, Toompuiestee 19, telef. 20-19.

Soovitab oma valmis-tatud spordi ja võim-lemise abinõusid.

TJK väljal Kadriorus

2. augustil,
kell 7 õhtul

Ilmakuulus Austria jalgpallimeeskond

Viini Hakoah võistleb **TJK** vastu.

Päsetähtede eelmüük on avatud kõigis Tallinna spordiärides.

Uusi töömehi kehakultuuri alale.

Kehakultuuri sihtkapitali poolt korraldatud spordiinstruktorite kursused lõppesid neil päevil ja andsid 16 uut õppejõudu Eestile kehakultuuri alal. Kuna lõpetajad juba varemalt on suurte praktiliste kogemustega inimesed, nende hulgas mitmed meie kuulsusrikkamad sportlased, nüüd nad avarad teoreetilised teadmised ja metoodika omandasid, võib nende tööle rakendumisel võimsat toetust meie spordiliikumisele oodata.

Et instruktorid süstemaatilised oleks ja oskuste õpetamise kõrval ka töö organiseerivat ilmet kannaks, kavatsetakse nende tööd ikka ühest keskkohast juhtima hakata, kuhu samuti kõik nende poolt saadetavad aruanded ja muu informatsioon kokku tuleks.

Kursus oli kestnud dipl. spordiõpetaja E. Idla juhatusel üldiselt 5 kuud, selle aja jooksul olnud 110 tööpäeva ühes 639 õppetunniga. Ainetel loetluse tõi E. Spordileht juba kursuste algul.

Kursuse lõpetasid: Johannes Villemson, Jüri Lossmann, Nikolai Pärn, Artur Pihlak, Edmund Randmann, Eduard Köppo, Georg Neudorf, Rudolf Trubok, Johannes Jeg, Udo Ottenson, Valter Palm, Hugo Oja, Boris Pertelson, Hermann Uesson, Nikolai Mihelson ja Artur Mikk.

Juba lähematel päevadel sõidab osa instruktoriteid tööle, nii Mihelson Haapsalusse, Pertelson Pärnusse, Lossman Kuressaare, Köppo Paidesse jne. Eelmised kaks on ülesandeks saanud ujumiskursusi kohapeal korraldada.

Narva omandanud spordivälja.

Avamisvõistlustel püstitatud Eesti rekord.

Eesti kolmandal linnal suuruse poolest puudus senini korralik spordiväli, mis sporti oleks võimaldanud ajanõuete kohaselt arendada. Sellest puudusest tingitud seis see kängus ja rohkearvuline noorte ringkond seisis päris nõutult selle paratamatuse ees. Katsuti kord ühelt, kord teiselt poolt asja nihutada, kuid tagajärjed ei olnud suured.

Vast tänavu jõuti nii kaugele, et kõik Narva spordihingud omavahel ühise keele leidid ja ühise idee eest otsustasid ühiselt võitluste astuda. Suudetj enamvähem ajakõrgusel seisv spordiväli korda seada, mille avamine 25. juulil pidulikult sündis.

Avamisega ühendatud võistlustel näidati vaimustuses kohe häid tagajärgi, millistena eeskätt märkida nii naiste kui meeste kõrgushüppeid.

100 mtr. — 1. Ütt, Narva Kalev, 11,9; 2. Kuiva, N. Võitleja, 12,3; 3. Rosenthal, kaitsev. sp. gr.

Kuul — 1. Kuiva 11,71; 2. Ütt 10,90; 3. Toim, N. Võitleja, 9,98; kõrgus — 1. Ütt 1,71 (Viru rekord); 2. Kuiva 1,60; 3. Rosenthal 1,60; ketas — 1. Kuiva 32,37; 2. Eigo 30,57; 3. Ütt 29,78; kaugus — 1. Ütt 6,07; 2. Leies, kaits. sp. gr., 5,69; 3. Küttis, N. Kalev, 5,62; oda — 1. Valdhof, N. Võitleja, 47,00; 2. Kuusberg, N. Võitleja, 43,20; 3. Tats, kaitsel., 39,28; 60 mtr. naistele — 1. Einstein, N. Võitleja, 8,8; 2. A. Kroon, N. Võitleja, 1½ mtr. järel; 3. Kütt, N. Võitleja. Teivas — 1. Ütt 2,91; 2. Tats 2,83; 3. Kauküll, N. Võitleja, 2,70. 1500 mtr. — 1. Helder, N. Kalev, 4,48; 2. Sarv, kaitsel., 4,53; 3. Gojer, N. Võitleja 4,56,9. Kõrgus naistele — 1. Kroon 1,40 (puutus latt.); 2. Einstein 1,39 (Eesti rekord); 3. Kütt 1,20. 800 + 400 + 200 + 200 mtr. — 1. N. Kalev 4,17,8; 2. N. Võitleja 4,23,6; 3. N. tennis- ja rökkl. 4,29,5.

Jalgpallimatsh Võitleja segameeskonna ja 1. diviisi meeskonna vahel andis tagajärjeks 1:1.

Eesti tennismängijad Soome meistrid.

Teatasime juba eelmises E. Spordilehes Eesti tennismängijate edust Soome esivõistluste algvoorudel. Hea algus on nüüd ka väärilist jätkamist leidnud. Nii pühitsesid pr. Hesse ja prl. Redlich paarismängus täieliku triumfi, tulles 1926. a. Soome meistriks. Finaalis seisid nende vastu prl. prl. Brunon-Lindfors. Esimese seti kaotasid eestlased 0—6, kuid teine oli nende kindel võit 6—2 ja seda täiendas kolmas mõjuvalt.

Hra Lasn tuli Soome meistriks junioride klassis suure ülekaaluga ja võitis ka troostiauhinna. Segapaarismängu finaalis olid pr. Hesse-Lohk sunnitud kaotama prl. Brunon-Granholmile 6—2, 2—6, 6—3.

Rootsi-Soome 3:2.

Võistlus peeti 26. juulil Pallokenttäl. Ilm oli vihmane, kuid sellegipoolest oli 6000 pealtvaatajat kohal. Libe muru ja võrdlemisi kõrge rohi ei lasknud rootslasi nende madalsöödulist mängu täie kõrguseni arendada ja soomlaste tormiline ääremäng pikkade söötudega oli omal kohal. Esimesel poolajal pääsevadki soomlased 2:0 juhtimisele, kuigi ka rootslastel väravateks suurelt shansse oli olnud. Teine poolaeg toob vahelõugist 2:1 ja kui siis Kanerva Soome edurivist vigastuse tõttu lahkub, asuvad nad täielikult kaitsepositsioonile. Kelingi tuuakse edurivist kolmandaks backiks. Hedström seab peagi viigi ja 6 minutit enne lõppu tuleb võiduvärv rootslaste heaks.

Meeskondade kosseisud olid: Rootsi: Norrby; Åström — Persson; Eliasson — Svensson — Björk; Lööf — Kling — Sundberg — Hedström — Pettersson. Soome: Tammisalo; Koskinen — Lydman; Viiniksa — Soinio — Närvenen; Åström — Lönnberg — Saario — Kanerva — Kelin. Vahekohtunikuna tegutses dr. Bauvens, Köln.

Euroopa esivõistlused maadluses

korraldab Läti raskejõustiku liit 4., 5., 6. ja 7. septembril Riia Salamonski tsirkuses. Kutse korraldajalt saabus neil päevil ka Ekraveliidule. Ekraveliit otsustas selle ringkirjaliselt seltsidele teatavaks teha, kel oma maadlejate saatmise eest tuleb ise siis hoolitseda.

Võistlused peetakse kuues kehakaalus, Miilaano kongressil läinud aastal vastuvõetud rahvusvaheliste määruste järel. Kolmele esimesele igas kaalus antakse mälestusmedaalid ja viiele esimesele diplomid. Ülesandmisi võistlustele võetakse vastu kuni 15. augustini aadressil: Riga, Latvija, Latvijas Smagatleetikas Savienības goda sekretaram, kara ierednim P. Jostam, Samarina iela nr. 5, dz. 21. Võistlejatele antakse korraldajate poolt prii korter.

Soome esivõistlustel ujumises

saavutati: 50 mtr. vabalt — J. Kahma 30,1; 50 mtr. vabalt naistele — L. Lehmus 37,0; 100 mtr. rinnuli naistele — L. Lehmus 1.37,4.

Kergejõustiku kroonika.

Prantsusmaalt. Pariisis peeti maavõistlus Inglise-Prantsuse, mille eelmine 63:48 võitis. 800 mtr. jooksis Lowe 1.52,6 ja 5000 mtr. Johnston 15.00,4. Guillemot'i kulus 15.09,2. Muud tagajärjed olid: 100 mtr. — Gill, Ingl., 10,8; 200 mtr. — Butler, Ingl., 22,0; 400 mtr. — Rinkel, Ingl., 49,4; 1500 mtr. — Pelé, Prants., 4.03,2; vasar — Nokes, Ingl., 46,03; kuul — Paoli, Prants., 13,50; ketas — Paoli 38,71; kõrgus — Lewden, Prants., 1,90; kaugus — Powel, Ingl., 6,82; 110 mtr. tõkk. — Gaby, Ingl., 15,4.

Saksamaalt. Berliinis jooksid rootslane Pettersson ja sakslane Trossbach 110 mtr. tõkkeid tasavägiselt 14,9. 100 mtr. kattis Schüller 10,5 ja 200 mtr. 22,1. Inglise Goodwin jooksis 3000 mtr. 8,51,1.

Brandenburgi esivõistlustel jooksis Schmidt 400 mtr. 50,1, Werkmeister hüppas teivast 3,50 ja Westerhaus viskas oda 54,75. Leipzgis jooksis Wege 100 mtr. 10,7 ja 200 mtr. 21,7, Storz 400 mtr. 49,8. Kaugust hüppas Hoffmann 6,83 ja Huhn kõrgust 1,81. Kölnis hüppas Dobermann kaugust 7,12 ja jooksis 100 mtr. 10,9. Münchenis kattis Corts 100 mtr. 10,9, Jenuwein 1500 mtr. 4,07,0, Brechenmacher tõukas kuuli 13,77. Hamburgis jooksis dr. Reinhardt 100 mtr. 11,1, Petri 5000 mtr. 15,44,6, Hoffmeister heitis ketast 42,49, Ziesemann hüppas kõrgust 1,86,5.

Soomest. Turus peetud revanshivõistlusel võitis Nurmi 1500 mtr-is Vide ajaga 3,54,9 selle 3,55,6 vastu ja 5000 mtr-is vastavalt 14,36,1 ja 14,55,3.

Inglismaalt. J. E. Webkter jooksis Rugbys 3 ingl. miili (4827 mtr.) suure kuumuse peale vaatamata 14,17,6, purustas seega Shrubbi rekordi ja näidates Nurmi taolist klassi.

Hampshire'is hüppas Kelly teivast 3,83 ja dr. Honner kaugust 7,11. Griffiths jooksis 440 yardi 48,2 ja Rinkel 49,8.

Arnold Kuulmann †.

Kes ei tunnud küll paari aasta eest Arnold Kuulmanni, populaarnimega „Kapsas“ V.-s. Spordi- ja rahvusmeeskonna keskpoolkaitsjana lõikas ta selle aja kohta küllaldasid loorbereid ja kuulus Eesti jalgpalli tugevamate sammaste hulka.

Ainsam viga, mis „Kapsal“ oli (siiski küllalt kaaluv), oli tema ürginstinktidega self made man'i boheemlik ilmavaade seltskondliste kommete peale ja teatud moraalse vastutustunde puudumine. Iseloomult iseenesest hea inimene, ei osanud ta sagedasti ei heas ega halvast piiri pidada ja kõikus selle kahe äärmuse vahel, tekitades nii enesele kui teistele raskusi. Nii kiskus ta vägisi kõigi kaassportlaste upituskatsete peale vaatamata põhja poole, kuni meie spordiseltsid olid sunnitud tema eest just moraalsel põhjusel ukseid sulguma, kuigi kaotasid ühe harukordsema jalgpallimehe.

Viimasel ajal näis „Kapsas“ seesmine murrang sündivat, ta käis korralikult päevatöö, treeneris ja kogus enese ümber poisikesi ja unistas oma suurest päevast, kus ta jälle täies hiilguses Eesti rahvusmeeskonna keskpoolkaitsjana esineb. Nukra näoga istus ta suurvõistluste ajal tribüünil ja arvustas mängijate võimeid päris öieti ja tabavalt oma primitiivsel väljendusviisil. Nüüd on ta siis elektrivoolu läbi ametikohuste täitmisel 31-aastaselt surnud.

Nende ridade kirjutaja nägi „Kapsast“ juba kooliõpilasena, kus see Tiigiveski välja kroonimata kuningana valitses. „Kapsas“ elas siis ainult spordile. Koolipoisid töid talle piima ja leiba, ja mees ei väsinud ei ise mängimast ega teisi õpetamast. Ta oli muuseas selle aja kohta ka haruldane odaviskaja, kelle visked kandusid ligi 50 mtr. kaugusele. Kiviviskamises oli aga „Kapsas“ suurim meister, keda kunaski näha on olnud.

„Kapsas“ oleks võinud midagi saada, kuid oma iseloomu jõuetusest varises see andeline poiss kokku. Rahu tema põrmule!

H. T.

KAUBAMAJA
„Sport“
Tallinn, Narvamnt. 19,
kõnekr. 23-00.

Kõik
sporditarbed
kodumaa ja väl-
jamaa tehastest.

Viini juudimeeskond Hakoah ookeanilaeva pardal tagasisõidul Ameerikast.

Raiskuläinud maavõistlus.

3. Eesti-Rootsi maavõistluse resultaat oli kahtlematult üllatuslik. Seda tahab tunnistada asjaolu, et ei puudunud jalgpallihuvilisi, kes vedasid kihla Eesti võidule! See sündis küll vist aga Läti-Rootsi resultaadi põhjal, mida tugevndas meie põhjendamatu üleoleku tunne lätlastest.

Rootsi suure võidu esimene põhjus oli kollasärkide hiilgusrikas mäng, mida paremal kujul vast üldse pakkuda on raske. Ei taha uskuda, et gästrikslandlased oma igal mängul suudavad tõusta reedesse mänguklassi, kuna see tõeliselt oli erandiline ja parim, mida jalgpalli välisküla-lised Tallinnas aastate jooksul pakkunud. On tuua ühe meie meeskonna mängija avaldus, et tema rootslaste mängust olnud sedavõrd kütkestatud, et selle vaatlemisel unustamas olnud oma ülesannet. Rootsi mäng kinnitas kuivõrd intelligentne ja mõistlik võib jalgpall olla, kui selle makspanekuks tarvitada on peen pallikäsitus. Rootslased oma tehnikaga tegid palliga, mis soovisid, kuna selle kasutamise juure seltsis kindel taktika. Ei julge uskuda, et Rootsi peen mäng suure publiku enamusesse kohast mõju jättis. Maavõistlustel on tugevaks osaks rahvusline moment, mis alati kirglikult koduste võitu ihakab. Selle tõttu oli vast tähelepanu rohkem kui tarvilik pööratud meie meeskonna abitule palli ärälöömise püüdele kui rootslaste klassilisele mängule. Sama nõrkus meil on ka kaotuse põhjuse käriarikas otsimine ainuüksi meeskonna n.n. halvast koosseisust, üksikute vigadest ja muust selletaolistest. Reedese kaotuse olulisem põhjus oli vastase tore mäng, mida suurele mõjule veel aitas pääseda meie jalgpallimaterjali mitte niipalju üksikute mängijate kui kord jälle üldiselt esile tulnud kehvus. Rootsi ja meie mängu klassivahet hindame meie kindlalt nelja väravaga.

Meeskonna koosseisu juure asudes kinnitame üksmeelselt kõigiga, et selle kindlaksmääramine ei sündinud kombel, mis oleks pakkunud korralikke eeldusi. Ajalehtedeski alustati etteheidetega loiduse kohta juba nädal aega enne võistlust. Sellelegi vaatamata moodustus meie koosseis alles võistluse algvileks. Ei taha siin korraldada mingit kallalekippumist, kuid selektsioonikomisjon on teeninud meil ebamäärase asutuse nime. Ta ainsamaks funktsiooniks näib senise põhjal olevat koosseisu nimede paberile märkimine, kuid selleski väheses ei ole ta aja suhteski rahuldanud. Kui selektsioonikomisjon jääb püsima ta praeguses vormis, siis on tagasihoidlikud nõuded ta kohta: 1) koosseisu kindlakstegemine aegsalt enne võistlust, 2) meeskonna harjutamine ja 3) hädatarviliku koostöö loomine meeskonnaga. Maavõistlus ei ole meeskonna ettevalmistamatu tapalavale saatmine, muidu kaotab ta oma sisu.

Tähtis faktor võoraste võidu juures oli veel staadioni hea terrään. Meie meeskonna vilumatust sellel on juba õige tähtsuse andmisega rõhutatud. Ongi nii, et staadioni jalgpallivälja kaunis muru pakub kõrgeklassilisele ja heade väljadega harjunud vastasmeeskonnale suuremat soodustust kui kodumeeskonnale, mis kõlab kui

paradoks. Tegelikult aga oligi, et meie meeskonnas oli mängijaid, kes kui mitte just esimest, siis vast oma esimesi kordasid mängisid euroopalikul mänguväljal. Senistel maavõistlustel on meil kõige edukamaks olnud kõvapinnaline või porine Kalevi väli, kus meie mängijad end tunnund täielise kodumeeskonnana, missugust asjaolu hinnatakse kui 1—2 väravast paremust.

8 väravat.

Publiku rohkuse poolest teine maavõistlus Eestis. Pääsetähti lunastati 4212, nii et pealtvaatajate koguarv kindlasti ulatas 5000 peale. Rekordiliseks jääb 1924. a. Türgi-Eesti maavõistlus 4800 pääsetähega.

Inimeste vool ei katkenud kuni alguseni, mis veidi viibis. Hümneid ajalgi kuulud staadioni väravast autopasunate kärisevat bassi.

Koosseisud olid: Rootsi — Norrby (Gefle IF); Aström (Gefle IF) — I. Persson (SIF); Eliasson (SIF) — Svensson (Gefle IF), kapt. — Snitt (SIF); Lööf (SAIK) — Kling (SIF) — Sundberg (SAIK) — Hedström (Brynäs IF) — Pettersson (Gefle IF).

Eesti — Lass (TJK); Liivar (TJK) — Matiesen (Kalev); Reinfeldt (Sport) — Rein (Sport) kapt. — Einmann (Sport); Maurer 2. (Kalev) — Pihlak (TJK) — Ellmann (TJK) — Joll (TJK) — Räästas (Kalev).

Võistluse juht G. Kruminsh, Läti, kelle must juuks, sarvprillid, punane särk ja mustad püksid Tallinnale juba tuntud.

7.07 on kolm hümni läbi ja k. 7.12 teeb Ellmann alglöögi. Esimene minut ei ole veel möödunud, kui algab väravate tulek. Maavõistluse kaheksa värava nimed olid: Kling, Hedström, Kling, Hedström, Lööf, Lööf, Kling, Räästas. Esimesel poolajal oli väravate tempo ülikire ja alles teisel poolajal läks see normaalsemaks. Rootsi heakõlaliste nimedele vaatamata oleks lõpupunkti Räästase nime näol võinud tulla siiski paari nime võrra varem, kuid eestlastel näib ikka raske olevat läbisaamine kõva peksuta.

Lahtilöögi järele läheb pall Petterssonile, kes alla veab, Liivari vastuataak läheb tühja, järgneb tsenderdus ja parem sisemine Kling lööb 40. sekundil mõnelt meetrilt madalalt vasakusse nurka 1:0.

3. min. järel askeldab meie värava all uuesti Rootsi vasak tiib ja Hedströmi nõrk löök lähebki Lassi jalast sisse — 2:0. See värav kanti Lassi kontosse. 7. min. Einmanni päästetöö, kuid Lööf on temast siiski üle ja lööb teravalt vasakusse ülesnurka, mida Lass korralikult tõrjub. 1. nurgalöögi Rootsi heaks valmistab Einmann. 15. min. vabalöök Eesti heaks 18-nelt meetrilt, Maurer lööb päris hästi, kuid Aström selgitab võimsa pealöögi. Palli saab Pihlak, kellelt rootslased palli hõlpsasti ära võtavad. Einmannil on jälle eluraskusi Lööfi näol. Ta lahendab olukorra teise korneriaga Rootsi heaks, mida Liivar vastu võtab. Tuleb kohe selle järel — 18. min. — kolmas värav Klingi lööduna lähedalt maalt. Siis teeb

Einmann Lööfile fouli. Lass on meeste hunnikus palli vastu võtmas, kuid palli eemaldamine väravast jäi Reinile.

Edasi järgmisi sündmusi: Lass võtab Klingi jalalt palli, Ellmann-Räästas saavutavad 1. nurgalöögi E. heaks, Lass teeb karistuslask väljas olles fouli Petterssonile, Ellmanni löök 15 mtr. pealt majakõrguselt üle värava ja Jolli hilinemine Pihlaka läbilööke söödule järeljooksul. Siis tuleb neljas värav. Lööf on Einmannist kord enam täiesti vaba, söötab tsentri ja Hedström lööb 15 meetrilt sisse (31. min.). Pall peaaegu riivas vasakut posti. Ainult 1½ min. hiljem teise äärajaja Petterssoni jooks (Reinfeldt ei suutnud ka seda ääremeest pidada), tsenderdus ja Lööf (ikka vaba!) teeb kindlalt 5:0. Rootslaste üleolek jätkub kõigutamatult. Lööfi toreduslöögi 20-nelt meetrilt lati alla juhib Lass vaevaga korni. 40. min. võitleb Liivar üksi Hedströmi ja Petterssoniga, lõpetades selle rootslastele nurgalöögi andmisega. 42. min. Ellmanni esimene korralik sööt Maurerile, kelle tsenderdus tõrjutakse, kuid Muri saavutab Perssonilt lohutusena nurgalöögi. Poolaeg lõpeb seisuga 5:0.

Teisel poolajal pakuvad valgesärgimehed paremat mängu. Edurivi paraneb. Seda kergendab ka poolkaitse toibumine, kes esimesel poolajal peatu ja võimetu oli. 46. minutil Pihlaka sööt Murile, selle kõrge tsenderdus, Jolli pealöök, millele järgneb veel pealöök Ellmannilt ja selle lõpp on out. 49. min. nurgalöök Eesti heaks. Hiljem Ellmanni püstsööt Pihlakale, kelle mitte kõige parema löögi peatab Norrby. Publiku poolt on vilet vähem kui esimesel poolajal. Nüüd ihatkse auväravat ja hüütakse: „Peale, peale!“ Edasi: Lööfi pealetung Lassi tõrjega, korneri R. heaks, Einmann, Liivar ja Matiesen pilluvad staadioni pehmel pinnal oma kehi rootslaste teele takistuseks ette ja uus korneri R. h. 59. min. Eestile suur shanss, mis mängu parimate hulka kuulub. Ellmann söötab Pihlakale, kes Perssonist läbi veab. Pihlak on 8 mt. peal löögil, kui Norrby talle vastu ruttab. Pihlaka tugev löök lendabki värava asemel vastu Norrby keha sealt minnes korneri. Veel meie paar rahuldavat kombinatsiooni, kuni rootslased teevad kuenda värava, mis senise liia juure veel üleligsem oli. 68. min. on Lööf läbi, söötab üle Petterssonile, kes lööb. Lass pillab palli maha, Matiesen ja järele-rutanud Lööfi vahel tekib väravaliinil võitlus, mis lõpeb palli liinist üle surumisega. 6:0. Palli mahapillamise tõttu teine värav Lassi arvel. Kuus minutit mängib Rootsi 10 mehega, kuna 6. värava tegemisel vähe kannatada saanud Lööf selle aja omale paranemiseks võttis. Rootslaste edu see ei peata ja peale tsentri ja paremsisemise kaunist kombinatsiooni lööb viimane, Kling, 7:0 (73. m.). Järgneb nurgalöök E. heaks ja hiljem läheb Petterssoni maruline löök õnnelikult mööda.

81. min. teeb Eesti oma ainsa värava, mis ke-nasti sündis. Ellmann lükkab tagasi Reinile, selle püstsööt, mida vastu võtmas Joll ja Räästas. Viimane lööb 12 meetri pealt vägevusega (Üprausi laadi) ja pall on Norrby väljasirutatud käsi riivates võrgus — 7:1!

Lõpuresultaat Rootsi võit 7:1 (5:0), nurgalöögid 6:6 (4:2). Maavõistluse sissetulek 359.550 m., kuna see siiski 8000 m. kahju jättis.

PAAVO NURMI ELULUGU.

TOIVO T. KAILA JÄREL.

(Vaata E. Spordileht-nr. 20 ja 21.)

Esimese Nurmi kaotuse järel Antverpeni olümpiaadil jooksti 10.000 mtr. eeljookse 19. augustil. Nurmi võitis neid äärmiselt külmalt ja hooletult. Räägitakse, et ta olevat isegi juttu vestnud ringi-ütlejatega.

Oma eeljooksus tuli Nurmi inglase Wilsoni järel teiseks, kes jooksis 33.40,2. Nurmi oli veel koguni 60 mtr. järel. Guillemot sellevastu võitis oma eeljooksu 32.41,6 ja soomlane Heikki Liimatainen oma eeljooksu koguni 32.08,2, millega aga viimane enese ka täielikult väsis.

20. VIII. peetava 10.000 mtr. lõpujooksu alustas Nurmi aeglaselt ja jooksis maa algosa ühes teistega. Kaotades paari päeva eest oma senise suurima võistluse, mille võitmiseks ta kõik oli välja pannud, ei pannud ta nüüd mingit rõhkugi võidule. „Pidasin kogu aeg võitjaks Liimataist, ja vast lõpupoole, kui nägin et Heikkist asja ei ole, hakkasin ma Guillemot'd silmas pidama.“

Kaotusest oli Nurmi palju õpetust saanud. Algul jooksis ta Liimataisega seltis üsna lõpus, kuid nähes viimaks, et Liimataise tahajäämine ei rippunud enam taktikast, hakkas ta nihkuma esirinda, pigistades ennast sikutava Maccario järele, kuigi tundis juba veidi väsimuse mõrudust. Maccario rauges varsti oma liiga kõvast hoost, kuid Nurmi hakkas nüüd Guillemot'd püüdma. Viimase ringi algades läks Nurmi vedama, kuid Guillemot pistis tast spurdiga mööda. Nähtavasti oli see seda siiski liiga vara alustanud, sest viimasel sirgteel püüdis Nurmi Guillemot kinni ja jättis ta koguni 20 mtr. maha. Võistlus oli võidetud agaja 31.45,8. Kolmandaks tuli Wilson.

Nüüd oli prantslastel ja soomlastel kumbalgi üks pikamaa võit. „Kolmas kord toob selguse,“ ja see sündis võistluse viimasel päeval murdmaajooksus.

23. august oli külm ja vihmane, tugeva tuulega. Murdmaavõistluse starti asus 13 meeskonda; soomlasi teiste hulgas kuus. Juba staadioniringil pistis Guillemot vedama. Maa võistluseks oli võrdlemisi hea, tasane — heinamaad, maanteed. Paavo oli heas vormis ja jooksis esigrupis, püüdes peagi kinni prantslase. Paar kilomeetrit enne finishti arendas Nurmi tempo nii kõvaks, et Guillemot ja rootslane Backman maha jäid. Kuna Guillemot veel ühel raudtee ülesõidukohal jalga veidi vigastas, katkestas ta hoopis võistluse.

Nüüd algas lõpuvõistlus kahe põhjamaa rahva vahel, kus juures Backman sugugi ei olnud halb võistleja. 5000 mtr-is oli ta tulnud kolmandaks ja ka 10.000 mtr-is oli ta edukas olnud.

Võistlustel viibinud ajakirjanikkudele jäi Nurmi-Backmani võistlus siiski veidi saladuslikuks. Kuna vahe korra nende vahel juba suur oli olnud, väidetakse, et Nurmi olevat enne staadionile jõudmist Backmani oodanud. Nurmi ise tõrjub selle jutu — „rootslane võttis mind kõva jooksuga kinni, üsna lõpuski kahtlesin veel, kumb võidab jooksu.“

Igatahes tõi Nurmi Soomele murdmaaga teise kuldmedaali, võites jooksu

ajaga 27.15,0. Backman oli teine (27.17,6) ja Liimatainen kolmas. Neljas ja viies olid inglased Wilson ja Hagerty, kuid kuues soomlane Koskeniemi, millega Soome meeskond murdmaa üldiselt 10 punktiga Inglismaa 21 ja Rootsi 23 punkti vastu võitis.

Murdmaa võit tõstis Soome punktidega Ameerika kõrvale. Ameerika hakkas Nurmi vastu huvi tundma. Maratonivõitja Hannes Kolehmainen oli neile vana tuttav, kuid „new finn“ oli imetletav — ja Hannes ise ennustas sellele mehele suurt tulevikku.

Kui läinud aastal keegi riigimees Ameerikas oli pärinud, kuidas Soome Ameerikas tuttavaks sai ja sümpaatiat võitis, siis oli kuulunud vastus: „Antverpeni olümpiaadi võitudega.“

Olümpia meeskond võeti Soomes vastu suure juubeldusega ja nii sooja rahva osat

vaid nukitses oma korteris, Kallio kirjutusari kojanaise Mieltise juures.

Harjutus kestis Nurmil ikka endiselt, kuigi selle kava nüüd teaduslikumaks muutus. Nurmi muretses võõrakeelseid jooksuteooria raamatuid ja tõlkis neid ise enesele. Ta püüdis tungida harjutuse saladustesse ja luua oma süsteemi.

Veebruarikuus algas Nurmi käiguharjutusi. Õppetöö katkes aprillis ja siis võis pihta hakata jooksuharjutustega. Nurmi jooksis nüüd iga päev, pidamata isegi pühapäeva, nagu varemalt sõjaväes.

Sel ajal hakkas Nurmi stiil praegust kuju omandama, kuigi ta kogu aeg on järk-järgult ikka arenenud ja kindlama ilme võtnud.

22. mail 1921. a. võistles Nurmi Göteborgis Backmani vastu, kus rootslased tahtsid talle Antverpeni kaotust tasuda.

Nurmi-Vide võistlusest 1 ingl. miilil Stokholmis. Jooksu veab Vide, tema järel on Koivunaho, siis Nurmi ja Serén.

võtuga, kui vanas Hellases. Erilist austust näitasid veel turulased oma poistele. Nurmi, kes kunaski ei ole austusavalduste sõber olnud, tahtis rongilt siiski pooljaamal enne Turu ära lipsata. Eriliselt väljapandud valvepostid püüdsid aga ta kinni ja tassisid rongile tagasi.

III.

Vabanedes väeteenistusest asus Nurmi Turust Helsingisse elama ja astus tööstuskooli. Nagu kogu oma elus, nii oli Nurmi ka koolis agar ja püüdev. Kolme aasta järele lahkus ta sellest, tehniku paberid taskus. Matemaatikas oli ta koolis olnud kõigist kangem. Ja kogu tema jooksuski valitseb külm mõistus ja matemaatiline kalkulatsioon.

Seltskonnaelust ei võtnud Nurmi osa,

Nurmi võitis ülekaalukalt Backmani. Hoog oli alguses kõva, kuid tee peal kadus Nurmil king jalast ja seepärast tuli tagajärjeks ainult 14.53,8. Backman jooksis 15.57,4.

Käies teist korda samal aastal Rootsis võistlemas — Stokholmis, 20. juunil — tuli Nurmi aeg veel halvem — 15.06,3 (Backman 15.22,4). Jooksurada oli aga olnud seekord halb ja vihma sadanud tugevasti. Rootsi lehed kirjutasid juba, et väike turulane on imejooksja ja ilmarekordide purustamist võib tema poolt varsti loota.

Prohvetitel ei tulnudki kaua oodata. Kaks päeva hiljem purustas Nurmi Stokholmis Alfred Shrubbi 6 miili (9654 mtr.) ja Bouini 10.000 mtr. ilmarekordi.

(Järg 6. leheküljel).

Paavo Nurmi elulugu.

(5. lehekülje järg.)

Ilm oli eelmisest jooksust kaunim, kuid rada ikkagi pehme ja ligunenud. Võistlejaid oli 4 meest. Nurmi asus kohe vedama. Hoog oli kõva; esimene ring läks 61,5, teised pea sama kiirelt, masinavärgi täpsusega. Seitsmendal ringil läks Backman kaasmaalaste suureks rõõmuks vedama, kuid ainult väheseks. Üheteistkümnenda ringi järele hakkab Backman maha jääma. 5000 mtr. vaheaeg oli olnud 15.06,1, seega parem Nurmi eelmise võistluse tagajärjest. Üksikute miilide tagajärjed olid olnud Tegnéri järel: 4.39,0; 4.57,0; 4.58,5; 4.59,5; 5.02,0; 5.05,0 — mille järele algas lõpupingutus.

6 miili aeg märgiti 29.41,2 ehk 18,2 sek. alla Alfred Shrubbi ilmarekordi, mis 17 aastat oli kõigile pealetungidele visalt vastu pidanud. 10.000 mtr. ajaks tuli 30.40,2, mis Bouini 10 aastat püsinud ilmarekordi 18,6 sek. võrra parandas. Ka Backman oli Nurmi järel lõõnud Rootsi rekordi ajaga 31.02,1.

Kuni selleni oli Nurmi arenemine olnud järgmine: 1919. a. — 32.56,0; 1920. a. — 31.45,8; 1921. a. — 30.40,2 (1923. a. läks tal 10.000 mtr. 31.51,0 ja 1924. a. — 30.06,1).

Kodumaal jooksis Nurmi ühes Hannes Kolehmaise ja kolme teise turulasega 5 × 2000 mtr. juulikuus Soome rekordi 29.39,4, mille sees Paavo oma 2000 mtr. kattis 5.28,8 ehk ilmarekordilise ajaga. 10. juulil jooksis Nurmi jälle Stokholmi

staadionil, seekord Dicksoni pokaali peale 1 inglise miilil.

Nurmi start ebaõnnestus ja tervelt 100 mtr. kulus tal enne, kui ta teiste jooksjate tihnikust välja pääsis. Kuid siis läks ka terve maa ühetasase vägeva hooga ja lõputagajärg 4.13,9 oli parim, mis peale ilmarekordi oli kunaski jookstud. Sakslane Bedarff oli teine 4.30,5. Nurmi oodatud suurkonkurent rootslane Lundgren oli olnud koguni armetu ja jooksu katkestanud. Teisel päeval püüdis Nurmi veel parandada 3000 mtr. ja 2 ingl. miili ilma rekorde, kuid kõva sadu rikkus selle plaani.

Nurmi läks võistleva Prantsusmaale ja Belgiasse. 17. juulil jooksis ta Pershingi staadionil Roosevelti auhinna peale 3 ingl. miili. Guillemot ei võtnud võistlusest osa ja ainsam Nurmi kõvem vastane oli inglase Hatton. Nurmi võitis maa 14.31,0. Brüsselis jooksis Nurmi kergelt ja võitis vaevata 5000 mtr.

Kodumaale tülles sai Nurmi Soome esivõistlustel Kotkas Vilénilt 800 mtr-is ajaga 1.58,4 lüüa. See püsis mitmeid aastaid siis Nurmi ainsa kaotusega, kuni Ameerikas ta 1925. aastal Helffrichi järel jälle samal maal teiseks tuli. 800 mtr. ei ole Nurmi erimaa ja nagu Viléni, nii ka Helffrichi vastu jookstes oli ta üleharjutatud. „Kui Kotka võistlused oleksid kuu aega varem olnud, oleks olukord vastupidine olnud,“ arvas Nurmi ise. (Järgneb.)

Tartumaa esivõistlused rattasõidus

peeti Tartu Kalevi korraldusel 24. ja 25. juulil. Ülekaalukaks võitjaks tuli neil Vold. Leppikov, kes meeldivalt puhta sõiduga võitis täieliku publiku poolehoidu. Ta püstitas ka 2 km. sõidus uue Eesti rekordi ajaga 3.20,0 ja 1 km. sõidus Tartumaa rekordi 1.36,0. Kõik esimeste kohtade omandajad sõitsid firma „Marsi“ ratasatel, mis olid Kr. Saar ja Ko. äri poolt tasuta tarvitada antud.

1. klass.

1 km. — 1. Leppikov, Tartu Kalev, 1.36,0 (Tartum. rek.); 2. Matt, sama, 1.36,9. 2 km. — 1. Leppikov 3.20,0 (Eestirekord); 2. Matt, T. Kalev, 3.20,4; 3. Kangro, T. veesp. kl., 3.20,8. 5 km. — 1. Muttik, T. Kalev, 8.40,7; 2. Matt 8.41,2; 3. Kangro. 10 km. — 1. Muttik 17.38,5; 2. Mitt, akad. sp.-kl.

2. klass.

1 km. — 1. Rossmann, T. Kalev, 1.39,9; 2. Fuks, sama, 1.40,7; 3. Toots, sama, 1.40,9. 2 km. — 1. Rossmann 3.24,3; 2. Toots 3.27,5; 3. Fuks 3.27,6. 5 km. — 1. Rossmann 8.46,2; 2. Fuks 8.48,8; 3. Toots 8.49,9.

1 km. noortele — 1. Roots, T. Kalev, 1.46,1; 2. Heide, sama, 1.47,6; 3. Glass, T. veesp. kl., 1.50,6. Ed. Jn.

Järva kergejõustiku esivõistlused.

Rekordiline osavõtt. — Kaks uut rekordi.

24.—25. juulil Järvapoegade korraldusel Paides Laadavainul peetud võistlused olid osavõtjalt rekordilised: 26. ülesantud sportlastest esines 17 — kolm Koeru spordiseltsist, ülejäänud järva pojad. Esitajat polnud ülesantud võistluspäevani kolmandast liidus registreeritud maakonna spordiseltsist — Türi spordiringist, see saabus vaid 26. juulil, mil võistlused möödunud.

Oli oodata paljude rekordide purustamist, nii juba 1914. aastast püsinud kaugushüppe ja kolmikhüppe, kuna neid harjutustel ületatud sageli. Viimast rekordi peaski liit revideerima, kuna ta Soome alama Bromann'i püstitatud.

Ma nitud aladel rekorde ei saavutatud, selle vastu püstitas V. Kärt, vastu ootusi, rekordi teivashüppes 3 meetri peale. Hüpetega algas ta juba 2,20 m. — Viskete tasapind eelmiste aastatega võrreldes tugevalt langenud — Pürni kettaheite, Kärti kuulitõuke tagajärjed väga nõrgad.

Järvapoegade esimehe hra J. Laube annetatud koguaühinna hüpetele võitis esmakordselt omale J. Valter 9 p., Kärti 8 ees. — Sportlastest enam punkte omas V. Kärt 37 p., Valter — 27 p. — Peakohunikuna toimus võistlustel väga asjatundlikult hra H. Vehm.

Tehnilised saavutused:

100 m. jooks: 1) Uusna — 11,7; 2) Ambach; 3) Kikk — kõik Järvapd.

200 m. jooks: 1) Ambach — 26,4; 2) Kikk; 3) Sussen — Koeru.

800 m. jooks: 1) Seera — 2,28; 2) Sussen; 3) Moon — Koeru.

1500 m. jooks: 1) Maider — Järvap. — 4,57; 2) Nurk — Järvap.; 3) Seera.

5000 m. jooks: 1) Maider, — 18,47,5; 2) Nurk; 3) Seera.

4×100 teatejooks: 1) Järvapojad — 51,7 — uus rekord.

Kuulitõuge: V. Kärt — 11,50; 2) Kost — Järvap.; 3) Pürn.

Kettaheide: Pürn — 35,70; 2) Kärt — 33,80; 3) Einbaum.

Odaheide: 1) Kärt — 43,76; 2) Nurk — 41,62; 3) Ambach — 41,16.

Kaugushüpe: 1) Kärt — 5,92; 2) Valter — 5,74; 3) Einbaum — 5,67.

Kõrgushüpe: 1) Valter — 1,50; 2) Einbaum — 1,45; 3) Kärt — 1,45.

Kolmikhüpe: 1) Einbaum — 12,10; 2) Valter — 11,92; 3) Kärt — 11,43.

Teivashüpe: 1) Kärt — 3 m. (uus rekord); 2) Valter — 2,80; 3) Sandmann — 2,60.

V. K.

Spordipäev Amblas.

25. juulil korraldas Ambla haridusseltsi spordi toimekond kergejõustiku-, jalgratta- ja jalgpallivõistlused. Paremad tagajärjed olid: 100 mtr. — 1) Strömberg 11,9 sek.; 200 mtr. — 1) Strömberg 28,9 sek.; teatejooks 4×100 m. —

Lord Burghley,

maerata inglise gentleman, parim Euroopa tõkkemeister peale rootslase Petterssoni. Võib olla jätav sellegi varju. Burghley kaitses tänava välismaalaste ees oma Inglise meistri tiitli, läinud suvel tegi võidurikka turnee Ameerikasse. Lord Burghley on katnud 120 yardi 15 puhtalt ja 440 yardi alla 54. Sharshi on visanud Ungari odameister Szepes.

54,8 sek.; kaugus — 1) Strömberg 5,47; ketas — 1) Strömberg 29,70; kuul — 1) Strömberg 9,00; 12 km. rattasõidu võitis A. Krabi ajaga 24.36,0; jalgpallis võitis A. meeskond B-t 5:2.

A. Mõtus.

Jalgpall Laiusel.

Ka Laiuse alevikku on sport teed leidnud, on asutatud Tuletõrje ühingu juure Spordi osakond, mis üsna agaralt tegutseb. 25. juulil oli rongkäik rohelisse.

Kavas olid ka jooksud ja jalgpallivõistlus. 100 mtr. jooksis J. Saar ajaga 13,8 sek. ja 200 mtr. J. Määr 24,3 sek. Jalgpallis kohtasid I ja II meeskond, tagajärg 2:1, esimese meeskonna kasuks. Vahekohtunikuna toimus J. Kustlov, Jõgeva Kaljust. J. K.

71.63

on Johnny Kuck visanud Ameerikas treeningul oda. Offitsiaalselt on ta võistlustel üle 65 mtr. pääsnud.

Spordikursused ja võistlused Kaarlis.

12. kuni 21. juulini korraldas Kaarli karskusseltsi „Säde“ spordiosakond karskusliidu toetusel Kaarli Rimmul lühikesajalised spordikursused. Kursustel õpetati peaaesjalikult kergejõustikku, samuti ka jalgpalli ja võrkpalli. Loenguid peeti ainete üle „Kehakultuur rahvaste arenemises“ ja „Sport kasvatusvahendina noorte keskel“. Vaatamata kibeda tööaja peale, oli osavõtjaid praktikalistest harjutustest üle 50 ja kuulajaid loengut üle 100. Kursuste õppejõuks ja juhatajaks oli karskusliidu kehakultuuri instruktor J. Adamta.

Kursuste lõpul, s. o. 19. ja 20. juulil, korraldati nende toimepanijate poolt Kaarli-Rimmul esimesed suuremad võistlused kergejõustikus ja jalgpallis. Võistluste kavas oli kokku 18 ala, neist vanematele 10, noortele 4 ja naissportlastele 4.

Paremateks ja ühilasi mitmekülgsemateks sportlasteks võiks nimetada Kaarlis: J. Ioosepsaari, J. Lareteid, E. Visurit, R. Petersit, F. Raeksoni ja E. Brauni. Peale nende oli jooksudes (100, 400, 1500 m.) eriti silmapaistev E. Rang. Korralikuma harjutuse juures võiks hra Rangist väga kergesti saada praeguste Viljandimaa rekordide looja. Naissportlastest osutusid paremateks neid E. Vares, A. Kahu ja L. Saksniit.

Paremad noored olid H. Mutso, E. Henn ja H. Kissa. J. A.

— Kundas võistlesid 25. juulil sealne noorsoo kasvatuselts ja kaitseliit jalgpallis. Tagajärg 8:1 (2:0) eelmise heaks. Nädal varem viitsid noorsoolased Viru-Nigulas sealse Kalevi 7:1 (2:0).

— Viini Hakoah lõi Riias 27. juulil RFK't 2:1 (2:0). Teine poolaeg mängust oli mürarikas.

— Itaalia rahvusmeeskond lõi Stokholmi koondust jalgpallis 3:0.

Kuidas ujuda crawlis.

Jalad.

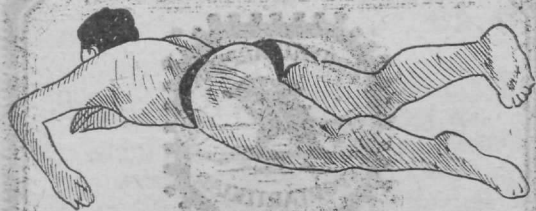
Jalgade töö crawlis on kõige iseloomustavam. Kuna kõigil teistel ujumisala-del jalaliigutused täpselt ettemääratud tingimuste kohaselt sünnivad, on crawlis jalatöö enam-vähem ujuja määrata.

Kehaehitusest, jõust ja osavusest ri-pub see ujujal. See on ta oma valida, kas kolmik- või enam takti ujuda, kas katkes-tamatut või katkendlist takti tarvitada. Kõik ripub ujuja enese heatundest, tema õpetaja määramisest.

Missuguse löögi peab ene-sele siis ujuja valima?

Üldiselt võib tähendada:

Ujuja, kes on väikse spetsiifilise kaa-luga, s. o. niisugune, kes hõlpsalt vee peal seisab, võib kõige edukamalt kasutada katkestamatut crawlilööki. Ka kõigi sale-date ujujate kohta, võrdlemisi pikkade jal-gade ja tugevate reiemusklietega, maksab seesama.

Jalahoid. Jalad on veidi kangelt, et kruvisarnast liigutust teha. Parema käsi on liiga vara vette sõõstunud. Vasak käsi võiks keha ligemal asuda.

Selle vastu on paksukehalistel ujujatel, samuti tugevate sääremarjadega, kasulik tarvitada austraalia lööki.

Algaja toimib õieti, kui ta ennast oma heatundest juhtida laseb, teatud andekuse juurele leiab ta varstigi siis omale sobiva stiili üles. On soovitatav algajale juba teatud algteadmiste ja -oskuste omamisel teatud lühidat maad lasta läbicrawlida. Tuleb hoiatada, et algaja edasijõudmise kiiruse peale rõhku ei paneks, vaid ainult kõige mugavamalt ennast vees püüaks liigutada. Kiirus kasvab hiljem iseenesest.

Mitmed eriteadlased väidavad, et jal-gade töö seisvat ainult keha vee peal hoid-mises ja edasiliikumine ainult kätetööst olenevat. See on aga kahtlemata jalgade alahindamine.

Jalgade tööst peab pikemalt rääkima. Kuna kõigis teistes ujumisstiilides jalg tallaga vett rõhub, sünnib crawlis löök ja-lapealsega, ja vertikaalselt vastu vett. Sellest ei jatku siiski veel kruvisarnaste liigutuste esile kutsumiseks. Crawlis alg-aegadel peeti tarvilikuks kehaga rullida. Kuid see on takistav liigutus ja tema ära-hoidmine peab sündima jala löögiliigutuse juhtimisega sissepoole, nii et varbad vas-tastiku peaaegu kokku puutuvad. Tekib propellerisarnane veepöör, mis keha ker-gelt edasipooli lükkab. See tuleb mee-le kalameeste paati, mida ühe mõlaga tagant aerutatakse.

Ei jatku sellest, et jalad enam või vä-hem tugevalt liiguvad. Sääri peab ühes pöidadega kõigest jõust vastu vett peksma. Seda unusta-vad aga meie ujujad sagedasti. Paljukii-detud liigutuste automatiseerimisega ei saavutata veel palju. Sama maksab ka liigutuste kiiruse kohta. Nagu laevajuht laevakruvi aeglasema või kiirema pöörle-misega saab laeva kiirust reguleerida, võib ujuja jalalöökidest tihedusega sedasama teha.

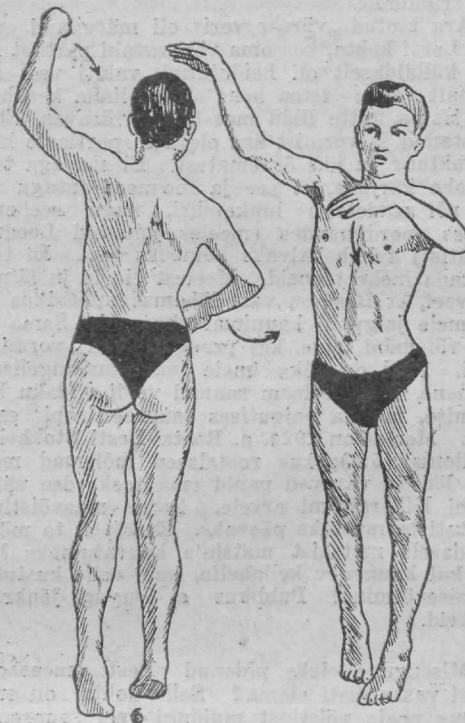
Nagu juba kätetöö juures meie välja-sirutamises kanguse ja ilmaaegse pingu-tuse eest hoiatasime, peab asjatut jõuku-lutust jalatöös veel karmimalt hukka mõistma. Lugeja tehku ise nüüd istudes katset, sirutades tugevalt jalapöide sir-gel jalal allapoole, siis võib ta varsti väsi-must tunda. Ta võib aga sama asendit kergema pingutuse läbi saavutada. Lõtv jalahoid ja tugev löök peavad crawlis ühendatud olema.

Mida kiiremalt ja mida kõ-vemini jalad löövad, seda suurem on edasiliikumise kiir-us.

Selle järel võib märkida järgmisi juht-nööre:

Vale on:

1. löök kramplikult allapigistatud ja-lapöiaga;
2. sama jõuetult ripneva jalaga;
3. jalgade vajutamine liiga sügavale vette;
4. jalasääre liiga tugev paenutamine;
5. ülemäärane jalamuskulatuuri pin-gutamine.

Crawlilöök. Vasakul: ülevalt vaadatuna. Parema käsi hakkab veest lahkuma, käsi sirgub ja tõu-seb ülespoole. Vasak vajub samaaegselt vette ja läheneb kehale. Paremal: alt vaadatuna. Hingamine ei ole siinkohal märgitud. Vasak käsi läheb kõverdudes ülemise keha alt läbi, kuna pa-rem käsi veel veest väljas asub.

Õige on:

1. tugev löök jalapealsega;
2. jalgade liigutamine, nagu see eel-pool kirjeldatud;
3. jalgade hoidmine vabalt.

Café

„Marcelle“

Raekojaplats,
kõnetaat 30-50.

Iga päev kella 5—7

**Five o'clock
tea dancing**

ja õhtul kella 9. peale

suur kabaree programm ja tants.

Mängib originaal „Marcelle Band“.

P. S. Sportlastele iga päev, peale laupäevade ja pühapäevade,
iga Eesti spordiseltsi liikmekaardi ettenäitamisel 20% hinnaalandust.

Pärnumaa esivõistlusi ujumises

peeti 25. juulil Pärnu jões kohaliku Tervise poolt. Korraldaja selts nõudis võistluse eel, et osavõt-jad esineks täielikus trikoos, mida aga Vapruse, Sindi Kalju ja Pärnu jalgpalliklubi nimel star-tijail ei olnud — ning viimased loobusid võistle-mast. Seega jäid võistlusele ainult Tervise omad. Saavutati 4 uut maak. rekordi, mille arv kõikide seltside osavõtul oleks vist sama suur olnud, kui palju alasid oli kavas. Kahju!

Tehnilised tagajärjed:

50 mtr. vabalt: 1. Ed. Soovik, aeg 40,5, uus maak. rek.; 3. T. Sarapik 42,2; 3. Leepin.

100 mtr. vabalt: 1. Ed. Soovik, aeg 1.38,4; 2. V. Leepin 1.59,8.

400 mtr. 1. K. Intson 9.42; 2. V. Unger 9.44,2.

100 mtr. seljali: 1. J. Sarapik 1.53,6; 2. Soovik 25 mtr. järel.

100 mtr. rinnuli: 1. V. Unger 1.44,4, uus maak. rekord; 2. Bathelt 20 mtr. järel.

1000 mtr. vabalt: 1. K. Intson 27.21,0; 2. Bauer 20 mtr. järel.

50 mtr. vabalt naistele: 1. M. Scheffer 46.7, uus maak. rekord; 2. Künnap 50,8.

100 mtr. rinnuli naistele: 1. Künnap 2.10,6, uus maak. rekord; 2. Scheffer 2.10,6.

Publikut võistlusel rohkelt.

A. P.

Maavõistluse killud.

Reedene staadionivõistlus oma mängukäigu- ja andis ruumi mitmesugustele väljapursketele pealtvaatajaskonnas. Need on toodud kas otsekohe pealtjälgemise ja pealtkuulamise või teiste informatsioonil.

Üks preili kinnitab, et masendav kaotus on tribüünidel välja kutsunud pisaraidki, mille lei-na otsekohesuses kahelda ei pruugi. Palju heroilisemalt väljendas ennast üks meespealtvaataja, kes mängu ajal oma istmelt tõusis ja paatossega umbes sarnast hüüdis: „Kuhu on jäetud Paal, Tipner, Silber, meie kangemad mehed!“ oma kõne lõpul tõusis ta rusikad taeva poole (võib ka olla, et liidulooshi sihis) ja kadus see traagiline kuhu tribüünilt.

Ära taotud „värsked veri“ oli märgilaud oma ette. Lassi kohta, kes oma väravavahi partiist ise juba küllaldaselt oli heidutatud, valati veel sa-pisemalt välja: tema koht olevat linna keskhaigemajas ja mitte liidu meeskonna väravas. Eba-õnnestanud ja vormist ära olevate sportlaste hin-gestruktuur on üks õrnematest. Ei saa ega tohi otsekohe karjuda, et see ja seamees antagu ar-hiivi või saadetagu luukambri, nagu see eriti noortes spordimaades (meeles juhuseid Leedust ja Lätist) tahab halvaks kombeks olla. Ei tohi unustada mehe teened. Meelest ei ole ju läinud vist veel, et Lass on vast lähemas minevikus ol-nud meie jalgpalli kaunimaid kujusid. Sama ka Paal või mõni teine, kes praegu head vormi ei naudi. Paal on üks meie suuremahingelisem sportlane, kelle iseloom saanud veidi vildaku ku-junemise, mis ta paigutises suures sapis esile tuleb. Meeles on 1924. a. Rootsi-Eesti Stokholmi staadionis (5:2), kus rootslased mõlemad meie poolt löödud väravad panid oma tookordse vära-vavahi Hillerströmi arvele. Seda maavõistlust nimetati ta mustaks päevaks. Toodi, et ta mäng pikaldaselt matshist matshile kahvatumaks läi-nud, kui kaugenev kellahelin, kunj selle kustutas — naisevõtmine! Publikus ei sugugi jõhkraid purskeid.

Missugune oleks pidanud Eesti meeskond Rootsi vastu õieti olema? Selle kohta oli suur enamus peale võistlust muidugi veel suuremal selgusel kui enne võistlust. Tahaksime siin tuu-voimalikult kõik need variandid, mis oleks üks raudvara meeskonna saatmisel Läti ja Soome.

Väravavahina seisid kõik kindlalt Tipneri eest. Üks väitis, et Tipner olevat väiksetel män-gudel (viimased võistlused) küll vahest viletsa-võitu, kuid suurtel aga alati hea. Kaitses ei tahtnud Liivari ükski kõigutada, kuid Matiiseni asemele tahtis igaüks (!) teist. Need nimed olid:

Ringkondade esivõistlused jalgpallis.

Võitleja — Edu 3:1.

Laup., 24. juulil s. a. Kalevi väljal Tallinna ringkonnavõistluste tsükliis peetud teises poolfi-naalis Võitleja-Edu vahel tekkis juba 3. min. kurb sündmus, kus Võitleja vasakhalf Siivo juhuslikust kokkupõrkest raske jalavigastuse saa-des mängust eemaldus, nii et Võitlejal jätkata tuleb 10 mehega. Algul tundub Edu kerge üle-kaal, kuid ta ei mõista oma ataaake Võitleja nõr-gestunud vasaktiiva kaudu juhtida, kuna pare-mal nendest kriipsu läbi tõmbab Saar-Kasberg. 32. min. annab vahekohtunikuna debüteeriv H. Vinter, Meteor, penalty-kicki Edu kasuks, mille ka Reintamm vägevalt lati alla pööratab. See ta-sutakse aga juba 35. min. väravaaluses tihtnikus Rääksist, millele lisaks Haenel 41. min. kena läbimurde järele Võitleja värvid 2:1 poolajaks juhtima viib.

Teisel poolajal on Võitleja ülekaal vastu-vaidlemata ilmne, mille jooksul ta ühe penalty mööda veeretab, kuid 51. min. siiski Vinkelbergi teravast löögist 3:1 saavutab. Edasi jätkuvad Võitleja domineerimisel pealetungihilid, kuid peale kahe ofsaidivärava tõsisemat ei juhtu.

Paremaks meheks väljal oli Fiskar vasak-backina, kes täitis ühtlasi puuduva Siivo osa, nii et poolkaitses kahe mehega läbi ajas. Saarelt oleks lootnud rohkem. Edul oli väljapaistvam väravavaht Kalbus ja nagu endiselt ka Rein-tamm.

Finaalis kohtavad Floora-Võitleja.

Harju esivõistlused ujumises

andsid 18. juulil järgmisi tagajärgi:

100 mtr. rinnuli — 1. V. Ernesaks 1.37,2; 2. Schiller 1.39,8; 3. Rosenfeldt 1.50,3.

1000 mtr. vabalt — 1. Öunapuu 21.44,3; 2. Schiller 22.43,8; 3. Treier 23.23,3.

400 mtr. vabalt — 1. E. Ernesaks 7.33,6; 2. Schiller 8.06,4; 3. Treier 8.07,0.

Einmann, O. Silber (kogemuste partei!), Kaar-mann (mees ise kartis koha vastutusrikkust), Võrgi (üürnikkude esitaja arvamine) j. t. Pool-kaitses liniga oldi rahul, kuna siiski hääli kuul-davale ei jäänud tulemata, et Spordi poolkaitses ajad olevat möödas. Lello trumpavat kindlasti üle endisest veel pikaldasemaks jäänud Reini. Edurivisse taheti veel teist viit meest juure: Üp-rausi (kes oma vabal ja rippumatul tahtmisel sauna kaasa ei tulnud), Paali (siiski vilunud koosmängija), Kihlefeldti (kes küll väravaid ei löö, aga aateliselt tööd teeb), Fisheri (uus jalg-pallitäh) ja Kippi (hat-trikkide meister). Peale selle saatis üks mees liidule kirja näol läkituse, et kõige enam näha soovitud mees liidumeeskon-da on narvalane Kutti! Nüüd esinenutest oldi üldisemalt nõus ainult Ellmanni ja Pihlakaga, kuna viimase kohta ei puudunud tugev partei (ees mehega „Kajast“), kes Pihlakat tahtis ta-gasi saata kaitsesse. Siis oleks saanud kaks pa-rempoolset kaitsjat, lisaks Pihlaka forvardi al-lüüride kardetavus tema kui jälle leitud backi juures (see on Liivari arvamine).

Meeskonna kokkuseadmisel oli küll karjuv nappus meestest, kes tõesti oleks head. Nüüdse nimede lugemise järele näib aga raskemana, keda meeskonnast edaspidi välja jätta. Suur on heade jalgpallimeeste hulk väikses Eestis.

Viimast arvesse võttes oleks kaotus 1:7 „tume plekk heas perekonnas“. Kuid sellelegi võib lohutust leida. Rootsi on Eestist ikkagi veel parem „jalgpalli perekond“. Ja mis on hul-lem: kas Rootsi kaotus Lätile, sellele valgele leheküljele Euroopa jalgpallis (rootslaste eneste ütetus) 1:4 või Eesti kaotus maailma kolmandale meeskonnale (Vaba Maa termin) 1:7? Vist ikka esimene.

Hullem on aga lugu, mida mõtlevad lätlased eestlaste, oma kardetavate võistlusnaabrite, sar-nase rumala kukkumise puhul näoga porri? See on küsimus, mida iga jalgpalliharrastajast tõsi-eestlane juba oma peas siia ja sinna on liiguta-nud. Aeg annab muidugi arutust, pealegi kui Läti vahekoht. G. Kruminshil oli sedavõrd takti, et tähendas: eestlased on lätlastele ikkagi pi-sut kardetavad. See on muidugi selge kaotuse ennustus, nagu see eelduste järele teisiti ei saagi olla.

Viimaste uudistena on tuua, et selektsiooni-komisjon end paluvat erusse ja Lass enam vära-vas ei tahtvat mängida. Nende teadete õiglust meie ei kinnita. Muidu liiguvad aga mängume-hed linnas ringi, nägudel rõõmuhiilge.

200 mtr. selili — 1. Öunapuu 3.41,5; 2. Per-telson 3.47,4.

100 mtr. vabalt — 1. E. Ernesaks 1.22,7; 2. Mikkov 1.33,1; 3. Sulling 1.39,9.

50 mtr. vabalt — 1. Mikkov 35,8; 2. Mihei-son 36,5; 3. V. Ernesaks 37,1.

100 mtr. rinnuli naistele — 1. Else Laubach 1.49,6 (uus Eesti rekord); 2. Ilse Laubach 1.54,2; 3. A. Tõrvand 1.58,9.

100 mtr. selile naistele — 1. I. Laubach 1.57,3; C. Tellmann 1.58,4; 3. A. Tõrvand 2.07,0.

50 mtr. vabalt naistele — 1. A. Tõrvand 48,6; 2. E. Laubach 48,9.

1000 mtr. vabalt naistele — 1. A. Tõrvand 24.14,4; 2. Maishak 24.17,0.

Vettehüpped: 1. Hakkaja 202 p.; 2. Lobjakas 201 p.; 3. Lakstin 155 p.

Kõik osavõtjad Kalevi liikmed.

Päevapildi aparate

ja nende tarbeid ostate
kõige mõõdukamate hindadega
suurimast foto-ärist

ERNST FELDT

Tallinnas, Pikk t. nr. 16.

Hinnata saab iga fotoaparaadi
ostja Parikaste õperaam. kaasa.

O.-ü. „ESTO“

Tallinn, Pikk tän. 47,

Telefon 10-02,

on kõige täielikum ja
suurem kodumaa spordi-
riistade kauplus.

Soovitab ainult esimese-
järgu headuses tarbeid
kodu- ja välismaade pa-
:: rematest tehastest. ::

O/y.

Urheilutarpeita

Helsingis.

Ilmakuulsad spordivahendid nagu
odad, kettad, naelkingad, jalg-
pallisaapad jne. saadaval

Tallinnas, o.-ü. ESTO,

Tallinn, Pikk t. 47.

Tartus, J. JÜRGENSON,

Tartus, Vana t. 17.

Juukselõikaja - Coiffeur
GRANBERG

Tallinn, Lai tänav 7.

Reval, Breitstrasse 7.

Telefon 20-12.